

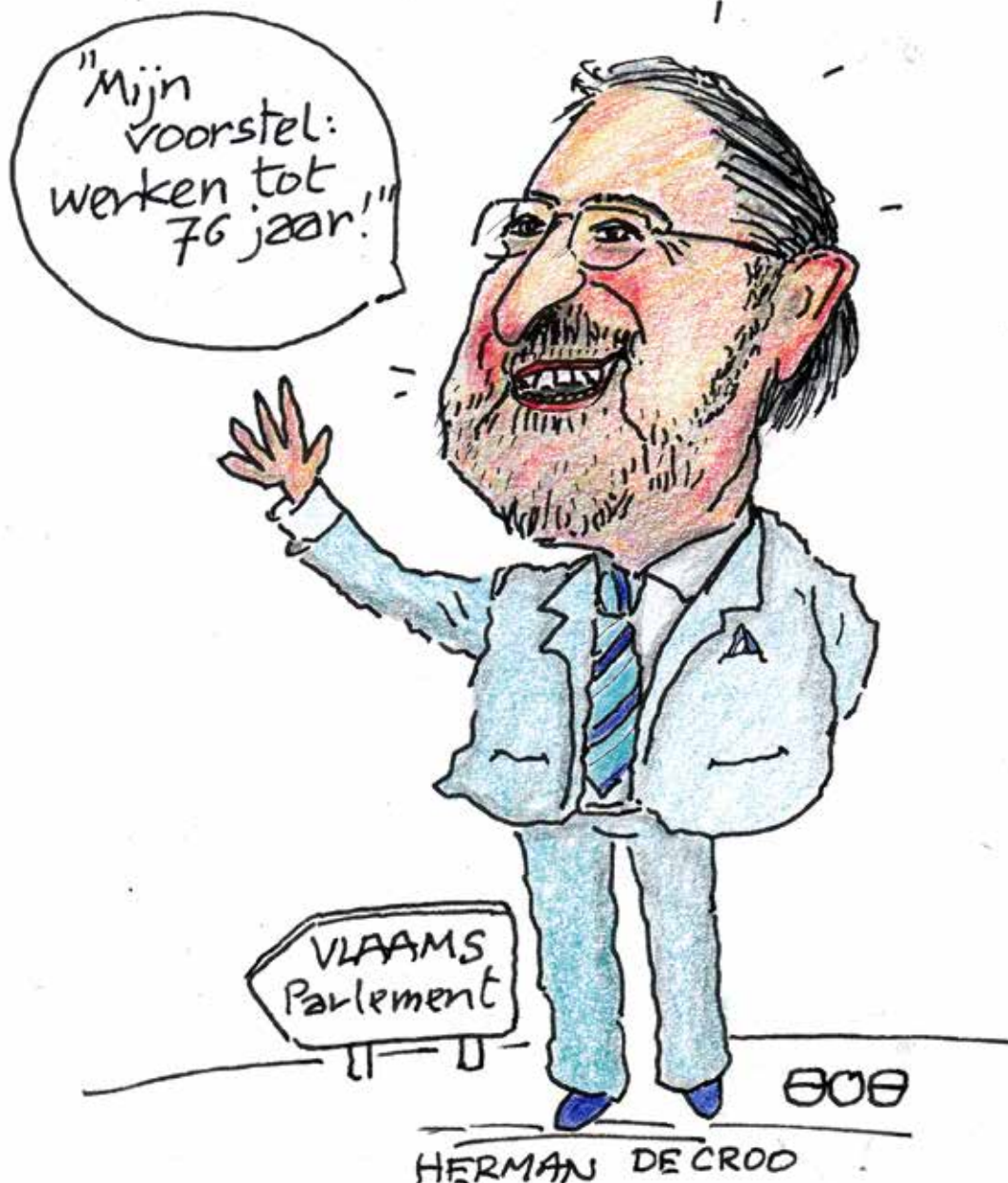
Vlaamse
Journalisten
Vereniging

PB-PP | B-17496
BELGIE(N)-BELGIQUE

DE NIEUWE TYDINGHE

Jaargang 2015 - Nummer 1 - Januari, Februari, Maart 2015

Waar ligt de grens?

Driemaandelijks tijdschrift van de Vlaamse Journalistenvereniging (vzw VJV)
www.vjv.info

Afgiftekantoor 2099, Antwerpen X

V.U.: Walter Van den Branden, VJV, AED Studios - Fabriekstraat 38 bus 5 - B-2547 Lint

colofon

DE NIEUWE TYDINGHE

Verantwoordelijke uitgever:

Walter Van den Branden

Vormgeving:

Patrick Proost/Publicom

Eindredactie:

Hilde Van Gool

Cartoons, foto's, artikels: zie bronvermeldingen.

Elke inzender draagt de volle verantwoordelijkheid voor zijn/haar bijdrage.

*

Gehele of gedeeltelijke overname van stukken hieruit kan enkel mits voorafgaande en schriftelijke goedkeuring en met volledige bronvermelding.

*

Niet ondergetekende artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke uitgever.

Wettelijk Depot: BD 54.662
Post Erkenningsnummer: P 509477
Jaargang 2015 NR. 1
Driemaandelijks Uitgave

Redactie:

Bestuursraad VJV
AED Studios

Fabriekstraat 38 bus 5 - B-2547 Lint

Website:

www.vjv.info

Mailadres:

info@vjv.info

Sociale media:

Telefoon:

0485 56 31 36

Ook niet-VJV leden kunnen zich abonneren op De Nieuwe Tydinghe. Een abonnement kost 14,50 euro(*) voor een volledige jaargang van vier nummers (januari-april-juli-oktober). Abonneren kan via overschrijving op rekening: IBAN BE30 4758 2050 3111. - BIC KREDBEBB. Met vermelding "Jaarabonnement DNT". Zonder opzegging voor de verschijning van het oktobernummer worden abonnementen automatisch met een jaar verlengd.

(*) verzending naar een adres in België

voorwoord

Waar ligt de grens?

Beste leden...beter laat dan nooit! Met deze eerste editie van het nieuwe jaar wil ik, namens het bestuur van de Vlaamse Journalisten Vereniging, toch nog de allerbeste wensen voor 2015 overmaken. Dat het voor onze vereniging een speciaal jaar wordt, staat nu reeds vast. In dit jubileumjaar vieren wij immers het 50-jarig bestaan van onze vereniging. Via DNT zullen wij daarom gedurende een heel jaar speciale aandacht besteden aan het ontstaan en de groei van onze vereniging. Ook de evolutie van de media in Vlaanderen gedurende de voorbije vijftig jaar zal uitvoerig belicht worden.

*Hou zeker de datum van **zaterdag 5 december 2015** al vrij in uw agenda. Want dan zullen wij in Antwerpen – de bakermat van onze vereniging – op een uitzonderlijke manier uiting geven aan dit feestelijk gebeuren en meteen, voortbouwend op de fundamenten van het verleden, het startschot geven voor een nog riantere toekomst van de enige echte VLAAMSE Journalisten Vereniging.*

Niet toevallig prijkt er op de cover van dit eerste jubileumnummer een cartoon van een van onze leden. Bewust hebben wij gekozen voor geen choquerende, godslasterende of kwetsende prent, maar voor een kernachtig, visueel aandachtspunt bij een actueel thema. Ondanks de hoogdravende debatten, controversiële standpunten of zelfs 'stoere' uitspraken over persvrijheid van zij die voorheen zelfs cartoonisten als niet-volwaardige journalisten beschouwden (en hen in het allerbeste geval onderbrachten in de categorie van de ondergevaardeerde 'persmedewerkers!'), hebben deze meesters van de journalistieke beeldvorming in onze vereniging terecht steeds een volwaardige plaats mogen bekleden.

Toch willen wij de actuele gebeurtenissen aangrijpen om ons vragen te stellen over de rol en de toekomstige evolutie van de pers in het algemeen. Met de aanhef van dit voorwoord 'Waar ligt de grens?' willen wij alleszins aangeven dat niet alles wat als 'journalistiek' gepubliceerd wordt of via de media verspreid wordt maatschappelijk relevant, aanvaardbaar, verantwoord of zelfs nodig is.

Ongetwijfeld een prangende vraag waarbij, zo blijkt uit een bijdrage in dit nummer, ook cartoonisten zich vragen stellen over de grenzen van hun journalistieke creaties.

'Waar ligt de grens?' Een vraag met een quasi onuitputtelijke maatschappelijke diepgang, die ongetwijfeld eveneens kan gesteld worden bij de inhoud van de spotprent op de voorpagina van dit nummer.

Uw voorzitter,

Walter Van den Branden

inhoud

Cover: cartoon Bob Vincke

Voorwoord, redactie2

VJV-info

- Jaarlijkse statutaire ledenvergadering3
- Nieuwe leden8
- Mediargus wordt Gopress12
- Sponsors gezocht12
- VJV-pin15
- Nieuwe domeinnaam15

50 jaar VJV

- Een halve eeuw media in Vlaanderen8

Van onze leden

- Interview Marleen Temmerman... 11
- Mag een cartoon provoceren? 13
- Cursiefje: Nieuwe wijn uit oude zakken 16

Journalistiek nieuws

- Krantenarchief via uw bib 14
- AED Studios 14

Boekbespreking

- 80 Oostendse spookverhalen 15
- Verzamelde gedichten 16

Succesvolle jaarvergadering van de Vlaamse Journalisten Vereniging in Kortrijk

Verslag statutaire ledenvergadering van 6 december 2014

Sinterklaasdag, zaterdag 6 december 2014, kan ongetwijfeld als een hoogdag bestempeld worden in de annalen van de Vlaamse Journalisten Vereniging. Nagenoeg zeventig leden en dertig partners waren van in de voormiddag aanwezig in het prachtige Stadhuis van Kortrijk waar zij, na de jaarlijkse statutaire ledenvergadering (de 49ste!), officieel ontvangen werden. Gastheer en burgemeester Vincent Van Quickenborne, geflankeerd door schepenen Rudolf Scherpereel - onder meer bevoegd voor toerisme - namen de honneurs waar voor de Stad Kortrijk.

In zijn toespraak gaf de burgemeester een korte historische schets van het ontstaan en de groei van de Vlaamse Journalisten Vereniging waarna hij de toeristische en economische troeven van de stad Kortrijk en de omliggende regio op overtuigende wijze benadrukte. Een lokroep naar alle aanwezigen om zeker nog eens terug te keren naar Kortrijk en er de uitgebreid te komen kennismaken met de vele facetten van deze prachtige stad.

In primeur meldde hij, namens Vlaams Minister voor Media en partijgenoot Sven Gatz, die hij wegens andere ambtsverplichtingen diende te verontschuldigen, dat de minister in zijn toekomstig beleid ook ruime aandacht zal besteden aan het steeds groter wordend aantal niet-professionele journalisten in Vlaanderen. Met de belofte dat hierover kortelings op kabinetsniveau verdere onderhandelingen gevoerd zullen worden, in het vooruitzicht van een officiële erkenning door de Vlaamse Overheid en aan de drempel van het vijftigjarig bestaan van de vereniging, alleszins een opsteker voor de bijna vijf-

honderd freelancers, leden van de Vlaamse Journalisten Vereniging.

In zijn dankwoord uitte voorzitter Walter Van den Branden zijn bewondering voor het bruisende karakter van de Groeningestad anno 2014 en de wijze waarop Vincent Van Quickenborne op meesterlijke wijze gebruik maakt van de nieuwe en de sociale media in zijn contacten met de bevolking, de pers en de overheid. Tot slot overhandigde hij als dank, namens alle aanwezigen, enkele symbolische geschenken vanwege de vereniging waarna de aanwezige leden nog mochten napraten bij een gezellige receptie.

Hierna begaf het hele gezelschap zich naar het gloednieuwe Texture Museum waar het jaarlijks ledendiner plaats vond in Kaffee Damast.

VERSLAG VAN DE VERGADERING

Verwelkoming door de voorzitter

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun talrijke opkomst.

Eén minuut stilte ter nagedachtenis van de in de loop van 2014 overleden leden of familieleden

Financieel verslag van de penningmeester Ronald Libin

Onze vereniging VJV doet het zeer goed, financieel staan we er goed voor. En dit komt zeker goed uit voor de viering van het 50-jarig bestaan van onze vereniging in 2015.

Onze boekhouding 2013 werd op 6 november ernstig doorgelicht door de 2 commissarissen, aangesteld op de vorige algemene vergadering van ons verbond, de Heren VAN HOVE en DINGEMANS die straks hun bevindingen zullen overmaken betreffende dit nazicht.

Het jaar 2013 begon en eindigde met een batig saldo zodat het tegoed op de spaarrekening zelfs kon worden opgetrokken.

Voor de begroting hebben wij, in het kader van de viering van het 50-jarig bestaan van onze vereniging, een tussenkomst voorzien van enkele broodnodige sponsors. Uiteraard wordt ook een deel van het opgebouwde spaartegoed van de vereniging voorbehouden voor dit uitzonderlijk jubileumjaar.

Ondanks de stijging, jaar na jaar, van het aantal aanwezige leden op de VJV-jaarvergadering, kunnen wij u nog steeds een tussenkomst aanbieden voor het komend diner, wat ook geldt voor de aanwezige partners.

Voorlezing rapport van de commissarissen door de heer Van Hove

De boekhouding is zeer zorgvuldig bijgehouden. Alle inkomsten en uitgaven zijn duidelijk vermeld. De penningmeester gaf duidelijke en correcte antwoorden op al onze vragen. Voor de jaren 2011 en 2012 ontving de vereniging een toelage van de Vlaamse overheid. Een deel van dit bedrag werd gestort en opgenomen in de boekhouding van 2013.

We besluiten dat we geen enkele fout, on-

vervolg op pagina 4

duidelijkheid of onverantwoorde transactie hebben vastgesteld en bevestigen dan ook dat de jaarrekening 2013 van de VJV op een correcte en voorbeeldige wijze is bijgehouden door penningmeester Ronald Libin. We danken hem en de Raad van Bestuur voor het goede beheer van de financiële middelen van onze vereniging in 2013 en nodigen dan ook de Algemene Vergadering uit om de jaarrekening van de vzw Vlaamse Journalisten Vereniging (V.J.V.) goed te keuren en om de penningmeester en de Raad van Bestuur voor het boekjaar 2013 ontlasting te verlenen voor het financieel beheer van onze vereniging.

Bij handgeklap: goedkeuring van de jaarrekening 2014 (boekjaar 2013) en van de begroting 2015 door de aanwezige leden.

Bij handgeklap: kwijting van de Penningmeester en ontlasting van de Raad van Bestuur.

Aanduiding commissarissen voor nazicht van de jaarrekening 2015 (boekjaar 2014)

Bieden zich aan als vrijwilliger: de heren Ivan Van Hove en Marcel Dingemans.

Goedkeuring van deze kandidaturen bij handgeklap.

Verslag werking van de Erkenningscommissie door Jean Buyle

Er werd in totaal 8 keer vergaderd, waarbij de 8e vergadering vandaag plaats heeft.

De zomersessie werd gecombineerd met de vergadering van september.

Tijdens die vergaderingen werden in totaal 145 dossiers behandeld, wat iets lager ligt dan verleden jaar, toen 179 dossiers behandeld werden.

Er werden 56 nieuwe aanvragen ingediend, waarvan 49 meteen goedgekeurd werden.

Wat herscreeningen betreft: verleden jaar concentreerde de erkenningscommissie zich vooral op de activering van oude dossiers. Dit jaar werden de "gewone" herscreeningen vooral behandeld.

Van de ontvangen documenten voor herscreening, 77 in totaal, werden alle 77 meteen goedgekeurd. Wat nogmaals wijst op de stijgende kwaliteit van de aangesloten journalisten, die zonder probleem hun bewijsstukken kunnen voorleggen.

Ook dit jaar werden verschillende leden geschrapt. Een deel daarvan meldde zelf ontslag te nemen omdat zij hun journalistieke activiteiten stopgezet hadden, of omdat hun gezondheid het hen niet meer

V.l.n.r.: Ronald Libin, Ivan Van Hove en Jean Buyle.

toeliet om verder te werken. Anderen werden administratief geschrapt omdat zij het lidgeld 2014 niet betaald hadden, of niet gereageerd hadden op de aanmaningen tot herscreening.

Dankzij de uitstekende werking van het hele team van de Erkenningscommissie kunnen wij met een gerust hart zeggen dat deze leden actief zijn en aan de journalistieke vereisten voldoen.

Wij willen hierbij nog een opmerking maken over de moeilijke en baanbrekende taak van de Erkenningscommissie. In dit veranderend medialandschap moeten wij immers, door zorgvuldig aftasten en afwegen van journalistieke vereisten, nieuwe normen vastleggen voor de erkenning van journalisten. Er zijn immers vele vormen van "publiceren".

Meer nog dan bij professionele journalisten is de erkenning als journalist voor freelancers belangrijk – omdat zij als zelfstandigen aan de slag zijn. Wij willen hen aanmoedigen en steunen, en wanneer zij een aanvraag indienen wanneer zij nog maar pas gestart zijn, of bij een herscreening vermelden dat zij tijdelijk niet in staat waren te werken, dan leggen wij de nodige soepelheid aan de dag. Wij zijn streng, maar rechtvaardig. Een erkenning voor korte periode, bijvoorbeeld een jaar, wordt in dat geval gehanteerd. Dat moet de leden toestaan om in die periode serieus aan de slag te gaan, zodat een volgende herscreening geen probleem vormt.

Tot slot nog de opmerking dat het ons verheugt dat steeds vaker de leden bij hun herscreening echt mooi gestoffeerde dossiers voorleggen. Doordat de lat hoger gelegd wordt bij de eerste erkenning, en de daaropvolgende herscreeningen, is het niveau van onze leden echt gestegen. En dat is een pluim op onze eigen hoed als erkenningscommissie, maar ook een opsteker voor elk van onze leden!

Bij handgeklap: goedkeuring van het verslag door de aanwezige leden.

Verslag werking van het voorbije jaar van de Raad van Bestuur door voorzitter Walter Van den Branden

Inleiding

De Raad van Bestuur van de Vlaamse Journalisten Vereniging was gedurende het werkingsjaar 2014 samegesteld uit:

Walter Van den Branden, voorzitter/secretaris

Willy Piasecki, ondervoorzitter

Ronald Libin, penningmeester

Ronny Van Cutsem, PR- en communicatieverantwoordelijke

Cor Blancke, commissaris 50 jaar VJV

Karin Stoop, waarnemend bestuurslid (niet stemgerechtigd)

Het secretariaat en de zetel van de vereniging is nog steeds gevestigd op het adres: AED Studios, Fabriekstraat 38 – bus 5, 2547 LINT.

Begin van het jaar nam de heer François van de Brul 'wegens persoonlijke redenen' ontslag als lid van de Raad van Bestuur waar hij de functie van ondervoorzitter bekleedde. Hij gaf echter te kennen lid te willen blijven van de vereniging.

De RVB dankte namens de vereniging François voor zijn inzet.

Door zijn ontslag kwam een plaats vrij in de Raad van Bestuur die, tot het einde van het jaar, als 'waarnemend lid' (niet stemgerechtigd) werd ingenomen door Karin Stoop, directeur van de televisiekanalen Cultuur7 en Sport10.

Het ondervoorzitterschap van de vereniging werd overgenomen door Willy Piasecki, voorheen secretaris binnen de RVB.

In de loop van het jaar 2014 vergaderde de Raad van Bestuur van de vzw Vlaamse Journalisten Vereniging (afgekort VJV vzw) 10 maal.

De vergaderingen werden telkens gehouden vanaf 18.00u tot +/- 20.30u. Nagevoeg alle bestuursleden waren op alle vergaderingen aanwezig.

De jaarlijkse statutaire ledenvergadering van 6 december kan beschouwd worden als de 11de vergadering van het jaar 2014.

Aansluitend bij de januari- en augustusvergadering werd eveneens een overleg- en coördinatievergadering gehouden met de Erkenningscommissie. Besproken thema's waren: de criteria voor het erelidmaatschap en statuut van oud-lid – acties voor ledenwerving – een externe mentor voor de Erkenningscommissie – contacten met de overheid – criteria voor aanwezigheid op vergaderingen van de RVB en de EC – bijsturing van erkenningscriteria i.f.v. het veranderende medialandschap.

De januarivergadering van de RVB en de EC werd bovendien afgesloten met een nieuwjaarsdrink.

Hoewel er door de diverse bestuursleden tussentijds ook heel veel werk verricht wordt van thuis uit, werd de secretariaatswerking in principe iedere eerste maandagmiddag van de maand waargenomen door de voorzitter, de secretaris van de Erkenningscommissie en de penningmeester. Naast de normale secretariaatswerking werden eveneens de vergaderingen van de Raad van Bestuur en van de Erkenningscommissie voorbereid. De ledenadministratie werd integraal waargenomen door Hilde Van Gool, die vanaf dit jaar tevens als lid en secretaris van de Erkenningscommissie actief is.

Het actuele ledenaantal bedraagt 476 leden. Een netto stijging met 20 leden tegenover vorig jaar.

Verslag

Volgende punten werden in de loop van het jaar 2014 behandeld tijdens de vergaderingen van de Raad van Bestuur:

- **Vaststelling van de onkostenvergoedingen**

Er zijn, wat de kilometervergoeding voor de effectief bijgewoonde vergaderingen betreft, geen wijzigingen ten opzichte van de regeling die vorig jaar gold. Leden van de RVB en van de EC krijgen een kilometervergoeding van € 0,35/km op basis van de afstand tussen woonplaats en het VJV-secretariaat in Lint.

De leden van de RVB en van de EC krijgen op jaarbasis voor administratieve kosten een forfaitaire onkostenvergoeding.

Andere gemaakte onkosten i.v.m. de uitgeoefende bestuursfuncties worden enkel vergoed op basis van onkostennota's met bewijsstukken.

De externe kosten voor administratie van het ledenbeheer, webmaster, opmaak en druk van DNT, hosting website, aankoop kantoomateriaal, secretariaats- en vergaderbehoefte (o.m. natje en droogje), enz. worden, na goedkeuring door de RVB, betaald op basis van facturatie.

- **Resultaat overlegvergadering met Sportpress**

In het verslag van 2013 werd reeds aangegeven dat er overleg werd gepleegd met Sportspress. Dit om een einde te maken aan de discriminatie van VJV-leden ten opzichte van beroepsjournalisten bij verslaggeving van sportwedstrijden. Op 9 december 2013 bereikte ons daarover een brief vanwege de heer Tom Van Damme, bondsvoorzitter van de KBWB.

Beslist werd om negatief te reageren op zijn verzoek tot het indienen van een beperkte lijst van VJV-leden die in aanmerking eventueel zouden kunnen in aanmerking genomen worden bij de verslaggeving van sommige wielerevenementen. Nogmaals werd d.m.v een schrijven verzet aangekend tegen iedere vorm van protocol of interne afspraken waardoor onze leden benadeeld worden.

- **De Nieuwe Tydinghe**

Op basis van een restsubsidie die al in 2013 werd toegekend vanwege het Kabinet van Mediaminister Ingrid Lieten werd DNT in zijn bestaande vorm verdergezet in 2014. Omdat de subsidiëring een einde nam en er wegens regeringwissel tot op heden geen nieuwe toelage werd verkregen werd beslist om in de editie voor het 4e kwartaal de rubriek Jong Talent voorlopig niet langer te weerhouden. Hierdoor kwam er meer ruimte vrij voor de plaatsing van artikels, afkomstig van leden. Positieve respons op vroegere oproepen tot inbreng van bijdragen door leden heeft dit uiteindelijk mogelijk gemaakt.

Tevens werd in de RVB de discussie gevoerd rond de handhaving van de papieren versie van De Nieuwe Tydinghe. Een werkgroep, bestaande uit Ronny van Cutsem, Hilde Van Gool en Patrick Proost van Publicom werd belast met de uitwerking van een voorstel om DNT te integreren in een nieuwe interactieve portaal-site. Een voorstel wordt hierover voorgelegd aan de algemene ledenvergadering van 6.12.2014.

- **Ledenwerving**

In de loop van 2014 werden via gerichte e-mails een aantal potentiële leden gecontacteerd. Bedoeling was hen in kennis te brengen van het bestaan, de werking en de doelstellingen van onze vereniging. Ronny Van Cutsem, communicatieverantwoordelijke binnen de RVB heeft dit gecoördineerd. Er zijn behoorlijk wat positieve reacties binnengekomen. Sommige ook kritisch maar geen enkele negatief. De mailings resulteerden in een 20-tal nieuwe leden, waaronder ook een aantal professionelen en enkele misnoegden en afvalligen, afkomstig uit andere journalistenverenigingen. Via de site van de VJV werd hierop bitsig gereageerd door te stellen dat de VJV misleidende reclame voerde.

Afgesproken werd om in de nabije toekomst toch nog soortgelijke initiatieven te nemen. Prioriteit zal dan gegeven worden aan de laatstejaarsstudenten van de scholen met opleiding journalistiek (o.m. via stagiair-lidmaatschap) en naar journalistieke correspondenten (bv. voor kranten). De leden worden verzocht om ook de coördinaten (e-mailadressen) van collega's die nog geen lid zijn door te geven.

Leden met 25 jaar trouw lidmaatschap ontvangen uit de handen van de voorzitter een geschenk.

vervolg op pagina 6

Twee nieuwe bestuursleden: Karin Stoop en Kristin Spiessens.

• **Contacten met De Lijn**

Zoals gemeld tijdens de vorige ledenvergadering werd via het kabinet van Minister Lieten een vraag voor gratis vervoer voor de VJV-leden ingediend bij De Lijn. Zoals verwacht en dit tengevolge van de regeringswissel en het afschaffen van het gratis-verhaal bij De Lijn werd onze vraag negatief beantwoord. Omwille van de volledige afbouw van het gratis-vervoer kunnen ook andere doelgroepen hiervan geen verder gebruik maken. Er is momenteel nog correspondentie hierover aan de gang met de heer Roger Kesteloot, directeur-generaal bij De Lijn. Uiteindelijk zal het de bedoeling zijn om een gunstabonnement voor onze leden te bedingen (cfr. abonnement voor 65+).

Enkele leden melden dat sommige VJV-leden er toch in slagen om, zowel bij De Lijn als bij NMBS, een gratis journalisten-abonnement te bekomen. De voorzitter benadrukt in zijn antwoord dat dit niet officieel is en wellicht slechts occasioneel en/of accidenteel wordt toegekend, doch dat het de leden vrij staat om een individuele aanvraag in te dienen.

• **Voorjaarsbijeenkomst in Leuven**

Er werd op zaterdag 24 mei 2014 een met gidsen begeleid bezoek georganiseerd aan de tentoonstelling '100 Jaar Radio' in het Radiohuis in Leuven. Aansluitend was er een officiële ontvangst op het Stadhuis van Leuven. Schepen Els van Hoof onving het gezelschap en lichtte het communicatiebeleid en de perscontacten van de Stad Leuven toe. De catering voor het ledendiner werd verzorgd door traiteur 'Groenhuis' uit Heist o/d/ Berg en ging door in de zaal op de 1ste verdieping van het Radiohuis. Er waren 41 leden en 21 partners aanwezig. Het initiatief werd weliswaar als matig geslaagd geëvalueerd, maar zeker niet als een hoogtepunt; de catering werd gemaakt, maar de tentoonstelling zelf werd als erg beperkt ervaren.

• **Contacten met de nieuwe Vlaamse Regering**

Aansluitend bij de tijdens de formatieronde verzonden 'Open brief' aan de onderhandelaars voor de nieuwe Vlaamse Regering' waarin de grieven en desiderata van de

Vlaamse Journalisten Vereniging werden kenbaar gemaakt (discriminatie t.o.v. beroepsjournalisten – verouderde wetgeving – ongelijkheid i.v.m. subsidiebeleid – noden i.v.m. huisvesting en secretariaatswerking – ondersteuning van 50 jaar VJV ...) werden meteen na de bekendmaking van de samenstelling van de nieuwe Vlaamse Regering opnieuw contacten gelegd met het kabinet van de mediaminister Sven Gatz.

Naar aanleiding van de 'Open Brief' werden wij (Walter Van den Branden, voorzitter en Willy Piasecki, ondervoorzitter) uitgenodigd voor een eerste verkennend gesprek op het kabinet van de nieuwe Mediaminister. Hierbij kwamen volgende aandachtspunten aan bod:

Evolutie van het medialandschap in Vlaanderen met significante verschuiving van beroeps naar freelance.- De (niet-)relatie met de vereniging van beroepsjournalisten VVJ - Aanvraag tot (decretale) erkenning van de Vlaamse Journalisten Vereniging door de Vlaamse Overheid - Verzoek tot billijke verdeling van de overheidssteun tussen de Vlaamse journalistenverenigingen volgens het evenredigheidsprincipe - De historiek i.v.m. de huisvesting van het VJV-secretariaat - De VJV-secretariaatswerking - 50 jaar Vlaamse Journalisten Vereniging

Ontvangst in het stadhuis door burgemeester Vincent Van Quickenborne en schepen Rudolf Scherpereel.

• **VJV-Pin**

Na vele pinloze jaren werd beslist om, na talrijke verzoeken vanwege onze leden, een VJV-pin te (laten) ontwerpen en uit te voeren. Het resultaat hiervan is terug te vinden in de giftbag. De pin zal, samen met DNT 1ste kwartaal 2015, verspreid worden naar alle leden. Verwacht wordt dat de leden deze pin op een zichtbare wijze dragen bij de uitvoering van hun journalistieke activiteiten en telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet.

• **Organisatie jaarlijkse statutaire ledenvergadering in Kortrijk**

Na de toezegging vanwege de Stad Kortrijk werden volgende afspraken gemaakt:

Timing: 9.30u onthaal – 10.00u start ledenvergadering en partnerprogramma 12.00u officiële ontvangst en receptie – 13.00u ledendiner.

Stad Kortrijk biedt de vergader- en receptieruimten aan + de officiële ontvangst met koffie bij aankomst en receptie 's middags.

Burgemeester Vincent Van Quickenborne houdt een korte toespraak omstreeks 12.00 u bij het begin van de receptie.

Toerisme Kortrijk biedt tijdens de voormiddag een partnerprogramma aan. Het ledendiner vindt plaats in het Museumcafé Damast van het gloednieuwe Texture-museum. Geïnteresseerde leden kunnen (facultatief) na het diner een bezoek brengen aan het museum.

In samenwerking met het IBIS-hotel Kortrijk Centrum wordt een prijsgunstig verblijfsarrangement aangeboden aan de leden.

Tijdens het diner wordt een tombola georganiseerd. Er zijn diverse prijzen beschikbaar, o.m. een verblijfsarrangement in Kortrijk dat door IBIS tegen gunstprijs aan de vereniging wordt aangeboden.

• **Viering 50 jaar VJV**

Omdat de toezegging van de gaststad (Antwerpen) – ook weer omwille van de verkiezingen en de daarop volgende regeringsformaties – uitbleef, werd het dossier tijdelijk op 'hold' gezet.

Bij deze kan echter wel meegedeeld worden dat vorige week beslissende besprekingen werden gevoerd met het kabinet van Burgemeester Bart De Wever, waardoor het licht definitief op groen staat voor de viering in Antwerpen.

Het feestprogramma, dat gepland wordt voor zaterdag 5 december 2015, zal alleszins afwijken van het normale schema van de jaarvergadering en ziet er (voorlopig) als volgt uit: 12.00 u officiële ontvangst met receptie en broodjesmaaltijd door gastheer-burgemeester Bart De Wever in het Stadhuis van Antwerpen – 14.00 u start van de jaarlijkse statutaire ledenvergadering (gelijklopend een partnerprogramma rond 450 jaar Antwerps Stadhuis) – 16.00 u academische plechtigheid met gastspreker en officiële genodigden / viering verdienstelijke leden en viering 500ste lid – 18.00 u receptie en aansluitend banket 'met animatie' voor de leden, ereleden, partners en genodigden

Belangrijk: er wordt naar gestreefd om alle aspecten van deze viering (inclusief het slotbanket) gratis aan te bieden aan de leden, hun partners en aan de officiële genodigden. Om dit doel te bereiken zal in 2015 worden afgezien van een halfjaarlijkse ledenbijeenkomst, zal een deel van de kostprijs gedragen worden met eigen middelen, zal een subsidie gevraagd worden aan de overheid en zullen een aantal sponsors dienen aangetrokken. Een sponsoringsdossier is in voorbereiding.

• **Aanpassing Statuten**

Volgens onze raadsman, Meester Rudi Lecoutre, hangen de huidige statuten van de vereniging op enkele plaatsen 'met haken en ogen' aan elkaar en/of vertonen zij enkele gebreken i.f.v. de actuele wetgeving.

Een voorstel tot aanpassing wordt uitgewerkt en ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering van 06.12.2014 met de daaruit voortvloeiende verplichting tot publicatie in het Belgisch Staatsblad. Deze publicatie zal, mits goedkeuring door de vergadering gekoppeld worden aan de resultaten van het volgende punt.

• **Vacatures RVB en EC**

Vermits Cor Blancke op 31.12.2014 volgens de statutaire bepalingen einde termijn is voor deelname aan het bestuur van de Raad van Bestuur zal deze functie, samen met deze van François van de Brul officieel vacant verklaard worden n.a.v. de statutaire ledenvergadering van 06.12.2014.

Sferbeelden van het ledendiner.

Cor zal overstappen naar de Erkenningcommissie en wordt hierdoor de vervanger van Ann Tilmont. Op deze wijze blijft hij betrokken bij 'het bestuur' en wil hij zich tevens verder engageren voor de organisatie van de vieringen rond 50 jaar VJV.

Beslist werd om de eerste vacante plaats in de RVB prioritair voor te behouden voor waarnemend bestuurslid Karin Stoop. De andere plaats wordt, al dan niet d.m.v. verkiezing toegewezen n.a.v. de ledenvergadering d.d. 06.12.2014.

• **Varia**

De Vlaamse Journalisten Vereniging onderschreef het Sociaal Charter voor de audiovisuele sector.

Naar analogie met de vereniging voor beroepsjournalisten werd ook aan de VJV-leden door Securex een groeps-inkomensverzekering voorgesteld.

In de loop van de tweede jaarhelft rezen bij sommige leden enkele individuele problemen i.v.m. nieuwe contracten met het Mediahuis. Waar mogelijk verleende de RVB hierover advies.

Bij handgeklap: de Werking van de Raad van Bestuur en het verslag wordt goedgekeurd.

Aanpassing statuten

Adreswijziging: voorstel tot wijziging was reeds goedgekeurd

Art. 7 toevoegen: Na een mail met laatste aanmaning tot betaling wordt het lid geschrapt door de algemene vergadering - voorstel tot wijziging goedgekeurd

Art. 11 Uitnodiging voor algemene ledenvergadering ofwel per brief ofwel per mail (niet meer per aangetekende brief) - voorstel tot wijziging goedgekeurd

Art. 20 Toevoegen: de algemene vergadering verleent kwijting en decharge aan de raad van bestuur.

Vermits er nog enkele onduidelijkheden zijn zullen de te wijzigen artikels opnieuw voor advies worden voorgelegd aan de raadsman.

Een voorstel vanuit de aanwezige leden, om het mandaat van de leden van de Raad van Bestuur, dat nu 2 x 3 jaar is, te verlengen, wordt afgewezen.

Voorstel DNT & Website

Voorstel om de print-versie van DNT af te schaffen en te integreren in een nieuwe interactieve website. Leden die dit wensen, kunnen dan via de post een gedrukte versie van DNT ontvangen, mits betaling van een bijdrage voor druk en verzending.

vervolg op pagina 8

Bij de stemming blijkt er een voorkeur te bestaan om de print versie van DNT te behouden. DNT zal in 2015 alleszins nog in printvorm blijven bestaan. Weliswaar wordt het wenselijk geacht om een nieuwe interactieve website uit te werken.

Voorstelling programma '50 jaar VJV'

Te noteren datum: zaterdag 5 december 2015 – in Antwerpen, met ontvangst op het Stadhuis van Antwerpen, receptie op "Het Schoon Verdiep" – Ledenvergadering in de namiddag – Korte academische zitting met enkele gastsprekers – Receptie – Banket in aanwezigheid van enkele prominenten.

Gezien de aard en de omvang van de jubileumviering komt er in 2015 geen voorjaarsbijeenkomst.

Nu de vereniging 50 jaar bestaat, kan zij het statuut van Koninklijke Vereniging aanvragen. Maar willen wij dit?

Na enige discussie wordt het voorstel i.v.m. de aanvraag betreffende dit laatste punt wegens 'in tegenstelling met onze Vlaamse identiteit' door de meerderheid afgewezen.

Verkiezingen nieuwe leden Raad van Bestuur

Vermits er 2 vacatures zijn en er zich ook 2 kandidaten hebben aangemeld, dient geen stemming gehouden.

Na een korte voorstelling door beide kandidaten worden Karin Stoop en Kris-tien Spiessens als lid van de Raad van Bestuur bij handklap aanvaard.

Bezoek aan het Texture Museum.

Uittredend bestuurslid Cor Blancke wordt aanvaard als lid van de Erken-ningscommissie

Viering leden met 25 jaar dienst

Arens Luc (401), De Poorter Willy (220), De Vos Robert (216), Kuyken Vie (344), Lievens Erik (280), Roggeman Kathleen (332), Schepers Guido (248), Schoubs Jean (217), Van Balberghe Luc (101), Van den Berghe Werner (137), Van de Velde Jan (370), Van Rysseghem Guy (117).

De aanwezige leden ontvangen hun geschenk uit handen van de voorzitter. De anderen krijgen het via de post toegezonden.

Voordracht erelid

Wegens zijn uitzonderlijke professionele en journalistieke verdiensten wordt Raoul Maria de Puydt voorgesteld als erelid van de vereniging.

De voordracht van Raoul Maria de Puydt als erelid van de vereniging wordt met handgeklap goedgekeurd.

Varia en rondvraag

Vermits de vraagstelling en discussie reeds gevoerd werd tijdens de behandeling van de verschillende agendapunten en omwille van het tijdsgebrek werd de vergadering beëindigd om 12.15 uur.

Officiële ontvangst met receptie in het Stadhuis van Kortrijk - Ontvangst door Burgemeester Vincent Van Quickenborne

Ledendiner voor leden en de aanwezige partners in het Texture Museum (met tombola voor de leden)

Einde van het diner (15.00 u)

Aansluitend bezoek aan het gloed-nieuwe Texture Museum (facultatief)

Een twintigtal deelnemers hebben dit geleid bezoek gevolgd. Hiermee werd omstreeks 17.00 uur deze geslaagde leden-dag afgesloten.

Foto's: Bernard Decock & Jempi Welkenhuyzen

Nieuwe leden

VJV mocht de voor-bije maanden de volgende nieuwe leden verwelkomen:

- 1101 **D'HAENE** Martine uit Kluisbergen, fotografe bij ZWAV-Nieuws
- 1102 **VAN DIJK** Jan uit Helmond (NL), fotograaf bij Offroadbiking.eu
- 1103 **ROEGIERS** Tom uit Destelbergen, uitgever / hoofdredactie Promenade-Gent
- 1104 **WITTERS** Maya uit Heverlee, reporter bij Stampmedia
- 1105 **D'HAENE** Niels uit Gent, reporter bij Stampmedia
- 1106 **NADEZHKINA** Alisa uit Antwerpen, reporter bij Stampmedia
- 1107 **THIEREN** Miek uit Koekelare, reporter bij Stampmedia
- 1108 **ZEHNDER** Dominic uit Antwerpen, reporter bij Stampmedia
- 1109 **VAN CAMPENHOUT** Emily uit Gent, reporter bij Stampmedia
- 1110 **SEGRS** Karolien uit Grobbendonk, reporter bij Stampmedia
- 1111 **LAMBRECHTS** Stefan uit Deurne, reporter bij Stampmedia
- 1112 **MAARUF** Bahram uit Holsbeek, reporter bij Stampmedia
- 1113 **VAN PEER** Jack uit Stekene, reporter bij Boekmerk
- 1114 **SAINT-GERMAIN** Warre uit Ieper, fotograaf bij Krant van West-Vlaanderen

Een halve eeuw media in Vlaanderen

Ons jubileum biedt een gedroomde opportuniteit om in deze jaargang een overzicht te schetsen van 50 jaar media in Vlaanderen. In deze eerste aflevering bekijken we de periode 1965 – 1975.

Midden de golden sixties was 1965 het jaar waarin Russen en Amerikanen in de ruimte wandelden, Martin Luther King zijn mars op Washington hield, de VS meer en meer betrokken raakten in de oorlog in Vietnam en Mobutu in Congo definitief aan de macht kwam. We namen afscheid van Winston Churchill, Albert Schweitzer, Le Corbusier, Stan Laurel en Nat King Cole. Dichter bij huis won Gimondi de Tour de France, kwam Hilversum 3 in de ether en scoorden The Beatles met I feel fine. De zomer was nat en koud en oh ja, in Antwerpen werd het Verbond der Vlaamse Journalisten van de Periodieke Pers (VVJPP) opgericht. En daarmee zijn we bij de media aanbeland.

In de periode 1965 - 1975 verschenen er, ruim gesproken, nog veertien dagbladen in Vlaanderen, de meeste nog met een duidelijke ideologie. De katholieke dagbladen waren in dat decennium overduidelijk in de meerderheid. Zo verschenen naast De Standaard, Het Nieuwsblad, De Gentenaar, Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg ook nog De Nieuwe Gids, Het Handelsblad, De Landwacht, Het Volk en de Gazet van Mechelen. Bovendien verscheen in Antwerpen nog tot 1974 het Franstalige La Métropole. Het minder bedeelde liberale gedachtengoed beschikte in Vlaanderen naast Het Laatste Nieuws en De Nieuwe Gazet, eveneens tot 1974, nog over de Antwerpse titel Le Matin en de Gentse La Flandre Libérale. De socialistische familie tenslotte kon nog bogen op Volksgazet en Vooruit. Kortstondig had de lezer vanaf 1 november 1975 de kans te bladeren in De Krant. Uitgever Louis Croonen noemde zijn blad 'een onafhankelijk, objectief, Vlaams, zelfstandig, niet-gebonden dagblad, dat recht naar de mensen toeschrijft', een mondvul, maar hoofdredacteur Louis Verbeeck kon het maar tot maart 1976 volhouden. Tenoren die het langer uitzongen waren Manu Ruys, Walter Cabus, Karel de Witte, Frans Van Erps, Leo Siaens en Frans Strieleman. Slechts één nieuw dagblad slaagde erin om te overleven, namelijk De Financieel Economische Tijd, waarvan het eerste nummer in 1968 in Antwerpen van de persen rolde. Maar dit sterk gepolitiseerd perslandschap kreeg al gauw af te rekenen met concentratiebewegingen, waardoor niet alleen het aantal zelfstandige titels verminderde, maar ook de commerciële greep verhoogde.

Knack, Spectator, Vrijdag en de anderen

Ook niet vergeten dat de pers stilaan af te rekenen kreeg met het stijgende succes van het nieuwe medium televisie. In 1969 werd trouwens door Perexma, een samenwerking van de uitgevers van De Standaard en Gazet van Antwerpen, het televisieweekblad TV-Ekspres gelanceerd.

Maar terwijl er in onze buurlanden reeds kwaliteitsvolle en vermaarde opinie- en informatieweekbladen met groot succes verschenen, bleef Vlaanderen op zijn honger. Onze le-

zers dienden lang vrede te nemen met weekbladen die een verlengstuk waren van de weggefallen zondagseditie van dagbladen. Het begin van de zeventiger jaren bracht hier echter verandering in. Illustratief hierbij was vooral de geboorte van Knack in 1971. Uitgever Willy De Nolf wou naast zijn E3 huis-aan-huisbladen ook een degelijk informatiemagazine, type L'Express, Der Spiegel of Newsweek, uitgeven. Hij kreeg echter snel concurrentie. Negen maanden later pakte uitgever Het Volk immers uit met Spectator. Ook vanuit progressieve hoek kwam er vlug reactie via het, in een avant-gardistische opmaak gegoten, weekblad Vrijdag. Nog later zullen ook de Nederlanders met de Vlaamse Elsevier tevergeefs trachten een graantje mee te pikken. In die jaren deed zich dus een belangrijk fenomeen voor: er doken nieuwe, onafhankelijke uitgevers op. Er kwam een functionele afscheiding tussen dag- en weekbladen. Toch zal dit complementair gebeuren door de economische recessie en later door de gestegen audiovisuele concurrentie opnieuw in gevaar komen. Zo zullen dagbladen zich langzaam gaan verslikken in een bijlage-politiek, terwijl weekbladen op hun cover uitpakken met de 'nieuwsfeiten van de week'. Ook op het gebied van de opmaak viel op, dat ze alweer concurrenten waren geworden die niet uit de boot van het door de nieuwere media belaagde gezinsbudget wilden vallen.

Partijpolitiek en omroep

De radio wijzigde in de loop van zijn bestaan van karakter. Klein begonnen evolueerde het verder van een massamedium naar een op doelgroepen gericht aanbod. Het spreekt ook voor zich dat het radiobeleid zich aanpaste na de intrede van het medium televisie. Dat was duidelijk het geval voor de periode die we hier onder het vergrootglas leggen. In 1960 vond de radio immers een nieuwe thuis door de omroepwet 'houdende organisatie van de Instituten van de Belgische Radio en Televisie', waarbij de twee grote cultuurgemeenschappen hun eigen omroep kregen: BRT en RTB. De wet bepaalde dat de informatieve uitzendingen in een geest van strikte objectiviteit dienden te geschieden, zonder preventieve overheidsensuur. Die objectiviteit hield o.a. in, dat de programma's niet mochten indruisen tegen het algemeen belang, de openbare orde of de goede zeden. Alle strekkingen dienden aan bod te komen en er gold ook een reclameverbod. De koning benoemde Jan Boon tot directeur-generaal van de BRT, die na zijn plots overlijden werd opgevolgd door Paul Vandebussche. Een systeem van erkende verenigingen of stichtingen diende enkele jaren later het absoluut BRT-monopolie te verzachten. De grondwetsherziening van 1970 bracht het radio- en televisiegebeuren dan onder de bevoegdheid van de cultuurraden. Voortaan kon iedere cultuurgemeenschap een radio- en televisie-instituut met een eigen identiteit opzetten. De beleidsplannen waren evenwel doordrongen van de drang om uit politieke hoek de omroepen in de richting van hun ideologie te brengen. De wederzijdse beschuldigingen van manipulatie van informatie- uitzendingen en journaals waren dan ook legio. Meer in het bijzonder ijverden de ka-

vervolg op pagina 10

tholieke partij(CVP) en de socialistische partij(BSP) voor een audiovisuele hegemonie, die parallel liep met hun streven naar een electorale meerderheid. In het regeerakkoord van januari 1972 tussen CVP en BSP stond weliswaar een breed hoofdstuk radio- en televisiegebeuren, dat echter geen melding maakte van de reclameproblematiek. Dit thema zal echter de daaropvolgende jaren steeds meer de aandacht opeisen.

De PVV in de regering

In januari 1973 trad een nieuwe drieledige coalitie(CVP-BSP-PVV) aan o.l.v. de Waalse premier Edmond Leburton(PSB). Het regeerakkoord beloofde om een nieuw statuut voor radio- en televisie binnen de zes maanden bij het parlement en de cultuurraden neer te leggen. Op 9 april 1973 trad het nieuwe decreet in werking, al was het meteen duidelijk dat het slechts een voorlopig karakter bezat. Het luidde alleszins een verdere partijpolitiserings van het omroepbestel in. Dit was uiteraard voldoende om alle poppetjes aan het dansen te brengen. Journalisten gaven fameus van jetje, keurden het partijpolitiek gekonkel af en plaatsten de 'omroepbekwaamheid' onder de schijnwerpers. De vrees bestond immers dat de politieke druk qua benoemingen en inmenging in berichtgeving nog zou toenemen. De partijpolitieke studiediensten begonnen dan ook al snel aan de voorbereiding van een nieuw statuut. Het eerste voorstel van decreet werd reeds in juni ingediend door Wim Geldolf (BSP). Dit voorstel behield het monopolie van de BRT, het variabel aantal leden van de raad van beheer, de objectiviteitsplicht en het verbod van preventieve censuur. Het voorzag in een adviserende omroepraad en in het toekennen van uitzendtijd aan erkende niet-commerciële verenigingen en stichtingen. Voor de liberalen van de Partij voor Vrijheid en Vooruitgang (PVV), die nu ook deel uitmaakten van de regering, legde Herman De Croo in december 1973 een voorstel neer. Hierin stond niets nieuw over het monopolie of het benoemen van de beheerders. Innoverend was wel de wens om zendgemachtigde verenigingen op te richten, die maximaal over de helft van de zendtijd konden beschikken.

De regering Leo Tindemans

Op 19 januari 1974 ging premier Edmond Leburton het ontslag van de regering aan de koning aanbieden. De CVP won de daaropvolgende verkiezingen van 10 maart en op 25 april stelde premier Tindemans zijn regering(CVP-PVV) voor aan de koning en legden de ministers de eed af. In de regeringsverklaring stond dat de voorbereiding van het nieuwe decreet voor radio en televisie zou worden voortgezet. Er werd ook de oprichting van een overlegorgaan tussen de gedrukte media en radio en televisie aangekondigd. Voor de rest bleef het in 1974 oorverdovend stil rond het media-beleid. Maar het bleek maar stilte voor de storm. Er deed zich in januari immers een ernstig incident voor naar aanleiding van een vraag van Maurits Coppieters (Volksunie) aan minister van Nederlandse Cultuur Rika De Backer(CVP) i.v.m. de onafhankelijkheid van de BRT. Coppieters sprak

zich hierbij uit tegen de invoering van zendgemachtigde verenigingen. In haar antwoord verklaarde Rika De Backer zich eveneens gekant tegen een 'propagandistische verzuiling' van het omroepsysteem. PVV-voorzitter Frans Grootjans liep hierdoor boos weg en maakte er onmiddellijk een regeringszaak van. Volgens de ene deskundige draaide de kritiek rond de BRT voornamelijk over de politisering van de nieuwsuitzendingen en over het kwalitatieve niveau van de programmatie. Volgens de andere bewees een journalist als Maurice Dewilde met zijn diepgravende reportages, dat de openbare omroep best hoge kwaliteit kon brengen, hetgeen andere politici dan weer aanvochten. Slotsom was, dat de deskundigen wel inzagen dat de BRT verre van volmaakt was, maar dat ook de alternatieven niet deugden. De politieke wereld kon van langzaam minder verbergen, dat zij haar toegang tot de audiovisuele wereld voor zich wilde open houden, nu de partijkranten aan hun zwanenzang toe waren.

Lange lijdensweg voor ontwerp De Backer

In juni 1975 keurde de kabinetsraad een nieuw statuut voor radio en televisie goed. Nieuw waren alleszins een programmaraad voor radio- en televisiegebruikers en een eeraad voor informatieproblemen. Maar vooral het voorzien van een correctief op het monopolie van de BRT, waarmee verwezen werd naar de zendgemachtigde verenigingen, die ruimte kregen voor informatie en educatieve duiding, viel op. PVV-voorzitter Frans Grootjans apprecieerde ten volle deze beslissing. In één beweging kondigde hij een tweede decreet aan dat het statuut en de werking van die verenigingen zou regelen. Na de behandeling van de twee voorstellen in de cultuurraad hoopte Grootjans het omroepstatuut tegen eind 1975 te kunnen afronden. Maar de CVP ging onder druk van haar achterban onmiddellijk op de rem staan. Het werd meteen duidelijk, dat er voor hen enkel sprake kon zijn van een uitbreiding van de reeds bestaande gastprogramma's. Volgens de CVP kwam het ontwerp De Backer de liberalen enkel tegemoet door de oprichting van zendgemachtigden als principe te erkennen. Op 10 juni dienden de ministers van cultuur, Rika De Backer en Henri François Van Aal een 'wetsontwerp houdende de bepalingen betreffende de openbare radio- en televisie' in bij de senaat. Daarin stond o.a. dat de instituten verplicht waren tot 8 uur per maand kosteloos regeringsmededelingen uit te zenden, dat ze het recht kregen om producties en klank- en beeldopnamen te verkopen, dat er een Duitstalige zender werd opgericht en dat het Instituut der Gemeenschappelijke Diensten werd ontbonden. En toen werd het in 1975 weer stil en was het uitkijken of het ei in het nieuwe jaar kon worden gelegd. Door het mediagewoel zouden we onze eigen vereniging nog vergeten. In 1965 besloten immers een aantal journalisten zich vanwege een falend intern taalbeleid af te splitsen van het Verbond van Belgische en Buitenlandse Journalisten. Dit leidde in Antwerpen tot de oprichting van het Verbond van Vlaamse Journalisten van de Periodieke Pers(VVJPP), de voorloper van de Vereniging van Vlaamse Journalisten(VJV).

Guy Freiermuth

Marleen Temmerman

‘Ik blijf doorgaan als een Duracell-konijn’

Gynaecologe Marleen Temmerman is de hoogstgeplaatste Belg binnen de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in Genève. Deze leading lady reist de wereld rond maar wou toch graag tijd vrijmaken voor een openhartig gesprek.

Marleen, afkomstig van de boerenbuiten, was geen gemakkelijk kind. Noem haar gerust rebels, ambetant naar eigen zeggen. “Ik stelde veel en moeilijke vragen op school. Ik was niet tevreden met een antwoord ‘waarom-daarom’, kreeg het daarvan behoorlijk op mijn heupen”.

Haar kinderdroom was om naar Afrika te vertrekken om de arme kindjes te helpen. “Zoals andere goedgelovige katholieke zielen heb ik bergen zilverpapier gespaard en ingeleverd voor de dutskes in Congo. Waarom eigenlijk?. Ik heb het nooit geweten. Gewoon onzin. Ik ben beroepshalve al heel veel in Congo geweest maar heb er nog nooit zilverpapier gezien”.

Marleen wou gynaecologe worden. “Dat was geen beroep voor een vrouw zei de prof aan de Unief, het was niet te combineren met het gezin. Ik zette door en trok naar de Gentse universiteit. Men dacht, goeie keuze, ze zal daar wel een dokter aan de haak slaan. (lacht)”.

Het liep anders. Ze trouwde veel te jong, naar eigen zeggen. “Ik was nog niet uitgefladderd, had meer ambitie dan m’n partner, wou de wereld zien”. Hun relatie ging de mist in.

Haar 2e huwelijk werd een voltreffer. “We zijn beiden altijd progressief, links geweest. We hebben 8 jaar samen geleefd en zijn daarna getrouwd, ’t was van moeten. Neen ’t is niet wat je denkt. Ik kreeg een aanbod om in Kenia een onderzoeksproject te gaan leiden. Om inreisproblemen te verhelpen volgden we het advies om te trouwen zodat het voor mijn man gemakkelijker zou zijn ook in Kenia te wonen. Fout gedacht. Dat een man afhankelijk is van zijn vrouw, dat kon niet volgens de Keniase migratie, dus moesten we

naar andere oplossingen zoeken. We zijn ondertussen 27 jaar getrouwd. We waren ongewild kinderloos, zelfs IVF en hormoonbehandelingen hadden geen succes. We besloten een 5e en allerlaatste keer IVF te proberen. De behandeling had succes.” Na 5 jaar Afrika besloot het stel terug te keren naar België. Marleen werd professor, gynaecologie en later diensthoofd.

‘Ik ben een afvallige van Rome’

Vader Temmerman was overtuigd Vlaming, lid van de Volksunie, sociaal geëngageerd en katholiek. “Die katholieke microbe had mij ook te pakken gekregen. Elke morgen om 7 uur ging ik trouw naar de mis. Omstreeks mijn 8e jaar had ik er genoeg van. Favoriete uitspraken van de kerk als ‘Luister naar mijn woorden maar kijk niet naar mijn daden’, zorgden dat ik van het geloof werd genezen”.

Het waren natuurlijk ook de woelige jaren ’68, Marleen revolteerde. “Verontwaardiging over ongelijkheid en armoede is de rode draad doorheen mijn leven. De katholieke kerk deed vroeger niets en doet nog altijd weinig aan armoedebestrijding, men moeit zich met de levenswandel van mensen. Het zijn een stel oude, celibataire

mannen. Ik heb geen spijt een afvallige van Rome te zijn, ik heb geen instituut nodig om in mensen te geloven. Door het geloof ontstonden oorlogen, conflicten en nog veel meer minder fraais. Niet echt iets om fier op te zijn”.

Marleen Temmerman heeft het statuut van diplomaat bij de Verenigde Naties, verblijft veel in Genève. Vandaag Gent, morgen Mexico, volgende week Londen, daarna Kenia. Haar carrière heeft de allures van een vlug stromende rivier. “Mijn zoon en mijn man vergelijken me soms met het Duracell-konijn dat maar blijft doorgaan”.

Haar nuchtere kracht maakt de kern uit van haar leven. In 2009 maakte ze noodgedwongen de switch van dokter naar patiënt. “Er werden knobbel-tjes op de stembanden ontdekt. Het bleek een kwaadaardig kankergezwell. Gelukkig is dat allemaal achter de rug want ik wil nog zoveel doen”.

Ebola is nog niet onder controle

In 1994 heeft Prof. dr. Marleen Temmerman het International Centre for Reproductive Health (ICRH) opgericht aan de UGent. Via het ‘Fonds Marleen Temmerman’ wil de Universiteit Gent

vervolg op pagina 12

eer betuigen aan deze academica en wil zij de verdere ontwikkeling van het ICRH ondersteunen. Er worden vanuit het fonds projecten geselecteerd waaraan men een financiële bijdrage wil leveren. "In 2014 ging onze steun o.a. naar een project om de gezondheid van moeders en hun baby's te verbeteren. Ook geven we mogelijkheden voor stages aan Afrikaanse onderzoekers. Tevens kan het onderzoek naar seksueel geweld in Mombasa rekenen op onze ondersteuning. Verkrachtingen en algemeen geweld tegen vrouwen, straatkinderen, homo's... zijn frequente verschijnselen wereldwijd, dus ook in Kenia. Sinds de oprichting van het ICRH centrum in Mombassa werden ruim 4000 slachtoffers geholpen".

Marleen Temmerman doet een oproep om het fonds te steunen: schenkers zijn denkers! Zijzelf draagt royaal haar steentje bij. De opbrengst van haar boeken en lezingen staat ze af. Toen ze opstapte in de Senaat schonk ze haar ontslagpremie, zo'n 132.000 euro, aan het fonds. Na aftrek van de belastingen ging minder dan de helft naar het project, de rest naar de Belgische staat.

Moeten we ongerust zijn over Ebola? "Men heeft te laat gereageerd op deze tragedie die nog niet onder controle is en dagelijks slachtoffers vergt. Hier in België moeten we ons geen zorgen maken omdat onze gezondheidssystemen dit aankunnen en het virus zich nooit ver zal

verspreiden. Bij het WHO maak ik deel uit van het team dat ondersteuning geeft aan mensen op het terrein. Als men in Liberia mijn competentie nodig heeft, dan zal ik niet aarzen om te vertrekken en er mensen te verzorgen".

Mannenhaat en feminisme

Marleen Temmerman leeft voor wat ze doet. Vrouwenrechten blijft voor haar een hot item. Ze schreef er, samen met journaliste Tine Maenhout, een boek over: MILADY. "Wereldwijd zijn vrouwen het slachtoffer van allerlei vormen van discriminatie en ongelijkheid, zowel in hun beroepsleven als op familiaal, sociaal of politiek vlak. Feminisme heeft niets met mannenhaat te maken. Vrouwenrechten zijn complexer dan ze op het eerste gezicht lijken. Pas als die complexiteit ten volle wordt onderkend kunnen er echt stappen vooruit gezet worden. Elke vrouw heeft het recht te beslissen wanneer en met wie ze kinderen wil. Het lijkt evident maar dat is helaas niet overal zo in de wereld".

Optimist? "Als men niet al zijn doelstellingen helemaal bereikt moet men daarom nog geen ongelukkig mens zijn. Oud worden is erg maar niet oud worden is al veel erger".

MILADY verscheen bij Lannoo.

Wie zelf wil schenken, kan dat:

Fonds Marleen Temmerman: rekeningnummer: BE26 3900 9658 0329 t.n.v. Universiteitsfonds UGent met vermelding FWUGent/GE/124.

Frans Van Damme

Ledenvoordeel!!!

MEDIARGUS wordt GOPRESS

Vanwege Gopress (voorheen Mediargus) ontvingen wij onderstaand bericht:

Wanneer uw leden hun lidnummer van de VJV opgeven, genieten zij op www.gopress.be volgende kortingen:

- 25 % korting op een Gopress Prepaid jaarcontract (prijzen zonder korting vanaf 750 euro, excl. BTW)
- 66 % korting op een fofaitair jaarabonnement (minimumprijs zonder korting 2100 euro, excl. BTW)

Alle contacten verlopen nu via ons nieuw e-mailadres ask@gopress.be.

Met vriendelijke groet,

Helena

Sponsors gezocht!

In het kader van de geplande vieringen naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van de Vlaamse Journalisten Vereniging zal onze vereniging dit jaar moeten kunnen beschikken over extra financiële middelen.

En omdat wij, ondanks onze uitgesproken Vlaamse identiteit, door de Vlaamse overheid nog steeds stiefmoederlijk behandeld worden, zien we ons verplicht om hiervoor beroep te doen op de hulp van privépersonen, organisaties en/of bedrijven die het Vlaams gedachtegoed van onze vereniging genegen zijn en - uiteraard in een evenwichtige 'win-win' relatie - financiële steun willen geven aan de jubileumviering die op zaterdag 5 december 2015 in Antwerpen gepland is.

Mag een cartoon provoceren?

Een cartoon is een tekening of compositie waarmee op een heel bondige wijze een mening kan worden overgebracht. Het is heel efficiënt want een beeld zegt meestal meer dan honderd woorden. De recente gebeurtenissen in Parijs, waarbij de vrije meningsuiting in haar hart werd getroffen, heeft het gebruik van cartoons weer eens in de kijker gebracht. De Mohammed cartoons verschenen terug op het toneel, met de vraag of een cartoon provocerend mag zijn.

Wat is provoceren?

Eerst een beetje provoceringspsychologie. Niemand kan iemand anders provoceren. Men kan wel een aanzet geven, maar het proces van de provocatie is een intern psychologisch proces, waarbij de boodschap in conflict kan komen met de eigen mening, wat een gevoel van provocatie kan te weeg brengen. Een beetje introspectie van wie zich geprovoceerd voelt kan daarbij heel leerrijk zijn want daarmee kan men veel over zichzelf leren. Het probleem kan dan best met een gesprek worden opgelost en het kan de 'geprovoceerde' beter wapenen tegen gevoeligheid voor provocaties in de toekomst.

Mag provoceren?

Volgens mij niet als doel op zichzelf want het genereert negatieve gevoelens. Het kan wel een bijproduct zijn, collateral damage, waarvan men zich niet bewust is of het kan gebruikt worden voor het goede doel zoals om de andere persoon tot een beter inzicht te brengen.

Het is soms nodig om een schockeffect te creëren waarmee iemand uit zijn vastgeroest denken moet worden gehaald. Dat is in het bijzonder het geval voor iemand met diepe intuïtieve overtuigingen waardoor hij of zij extra lange tenen krijgt. Dan is een provocatie soms wel een heel efficiënt instrument om die tenen wat in te korten.

Maar provoceren om te provoceren is een andere kwestie, dat heeft geen zin, daarvan wordt een mens niet beter. Provoceren met de bedoeling tot

Jiri Sliva (†1947, Pilsen).

Jiri Sliva, "danse macabre", zeefdruk, 32 x 24 cm, 2 kleuren

haat aan te zetten, is ook niet goed te praten.

Als de boodschap kan gebracht worden met humor, zonder een provocatie uit te lokken, is dat wel de betere weg. Wie iemand provokeert moet zich ook realiseren dat het een reactie kan uitlokken.

Religie is gevoelig

Als het gaat over religieuze overtuigingen, ligt het gevoel van provocatie nooit ver weg omdat het eigen gelijk bij die overtuigingen zo groot is en omdat kritiek erop al vlug als heiligschennis wordt ervaren. Om een gelovige tot andere inzichten te bewegen is er meer nodig dan een gewone opmerking. Geloof is emotioneel gestuurd. Om daar iets aan te veranderen speelt men best in op emoties, want ons rationeel en emotioneel denken zijn twee systemen, waarbij het heel moeilijk is om het emotionele denken met rationale elementen te beïnvloeden.

Leidt provocatie tot meer extremisme?

We leven nu in een heel bijzondere omgeving. Provocaties aan de islam zouden door sommige extremistische groepen gebruikt worden om binnen hun eigen geloofsgemeenschap de

gematigde gelovigen tot extremisme aan te zetten, wat een verdere escalatie van het probleem tot gevolg heeft. Met als gevolg dat provocaties die bedoeld zijn om gelovigen tot redelijker gedachten te brengen daardoor net een omgekeerd effect kunnen hebben.

Die tendens wordt ondersteund door de ervaring dat veel extremistische gelovigen die diep gekrenkt worden in hun geloof, daardoor nog extremer gaan handelen. Het is een gevolg van wat in de psychologie de cognitieve consonantie wordt genoemd. Het is de neiging die we allen hebben om bij voorkeur onze aandacht te richten op wat met onze overtuigingen strookt. Vermits de gebeurtenissen van de laatste tijd nu net op de naam van extremistische moslims moeten worden geschreven, is de kans groot dat provocaties een versterkend effect op de radicalisering hebben. In deze omstandigheden is het dus geen goed idee boodschappen met provocaties te sturen.

Besluit: cartoons, ja; provocatie: gematigd.

Mathieu Snykers

De krantenarchieven gratis doorzoeken!

Wilt u het actuele nieuws van de laatste twee dagen raadplegen om een artikel te schrijven over een actueel onderwerp, dan is een abonnement op GoPress handig; één abonnement geeft u namelijk via het internet toegang tot alle aangesloten krantentitels in België. Via VJV krijgt u bovendien korting op een dergelijk abonnement (zie het kaderstukje elders in dit exemplaar voor de juiste tarieven).

Maar wist u dat u, wanneer u een opzoeking wil doen naar een bepaald onderwerp of gebeurtenis, langer dan twee dagen geleden, dit gratis kunt doen? De geheime sleutel die deze schat aan informatie voor u ontsluit is uw bibliotheekkaart!

Unieke ticketcode

Tal van bibliotheken werken immers samen met GoPress, zodat hun leden de dienst kunnen raadplegen. Niet alle bibliotheken bieden deze faciliteit echter. Via de link bibliotheek.gopress.be kunt u nakijken of de bibliotheek in uw gemeente de functie ondersteunt.

Is dat het geval, dan moet u enkel in uw bibliotheek een formulier gaan afhalen waarop een unieke code staat. Uw bibliothecaris zal die graag geven. Vervolgens surft u naar het adres <http://krantenarchief.bibliotheek.be>. Vul een trefwoord in om uw zoekopdracht te starten. U krijgt een lijst met resultaten, en wanneer u op één daarvan klikt, wordt u gevraagd zich te registreren.

In het volgende venster vermeldt u van welke bibliotheek u lid bent, en klikt u op Registreren. Nu vult u een zelf gekozen gebruikersnaam in, uw e-mailadres, en een paswoord naar keuze, plus enkele gegevens over uzelf. Bevestig dat u akkoord bent met de gebruikersvoorwaarden, en klik op

'Profiel aanmaken'. U wordt nu doorverwezen naar het artikel in kwestie. Deze aanmeldprocedure moet u slechts één keer doorlopen. Daarna kunt u met gebruikersnaam en paswoord simpel inloggen.

De unieke code is één jaar geldig. Daarna moet u een nieuwe code afhalen in uw bibliotheek.

Doorzoekbaar archief

Zodra u ingelogd bent, ligt het hele archief voor u open. Bij uw opzoeking kunt u kiezen welke krant u als bron wil raadplegen. U kunt filteren op periode: laatste week, maand, 3 maanden, 6 maand of 1 jaar terug. Ook de categorie berichten kunt u filteren: geografie, politiek, mens en maatschappij, economie, bouwwerk, wetenschap, cultuur, jaren, koningshuis, tijd, ...

Kortom: een onschatbare bron aan informatie hebt u binnen handbereik. En het zou te gek zijn indien u hier geen gebruik van maakt... vooral omdat het gratis is!

Hilde Van Gool

Renovatie AED Studios

Sinds de overname van de studio's in Lint, waar ook het VJV-secretariaat gevestigd is, heeft de nieuwe eigenaar Glenn Roggeman middelen noch moeite gespaard om deze site opnieuw leven in te blazen.

Niet alleen werden verschillende studio's voorzien van een vaste infrastructuur voor licht en geluid, maar tevens ondergaat het hele gebouwencomplex een grondige facelift.

En de resultaten blijven niet uit, want opnieuw vinden talrijke tv- en filmproducties en tal van evenementen plaats in Lint.

Om het hoofd te bieden aan het prangende parkeerprobleem, dat reeds jaren een doorn in het oog is van de buurt, wordt momenteel een gedeelte van de leegstaande fabrieksite van weleer gesloopt om op die manier plaats te maken voor vierhonderd bijkomende parkeerplaatsen.

Wie kennis wil maken met de toekomstige ontwikkelingen van deze unieke site kan alvast een voorsmaakje proeven bij de gigantische maquette die momenteel opgesteld staat in de inkomhal van de AED Studios.

Ongetwijfeld een leuke inspiratiebron voor een origineel artikel over Vlaamse ondernemerszin!

Roland Desnerck sprokkelde

Oostendse spookverhalen

Auteur en dialectspecialist Roland De Snerck (Oostende 13-7-1938) bracht in november 2014 al zijn tweede boek uit in dat jaar. Na "Grenzeloos Oostends" over de oorsprong van zo'n vierhonderdvijftig Oostendse woorden, verscheen in november "80 Oostendse spookverhalen en wondervertellingen", alweer bij Zorro Uitgeverij, Brugge. De hardcoveruitgave telt 320 pagina's zonder illustraties maar met een kleurrijke voorkaft waarvoor een schilderij van Felix Labisse gebruikt werd. Het merkwaardigste aan het boekwerk is dat het tweetalig werd uitgegeven: in het Algemeen Nederlands én in het... Oostendse dialect.

Zee- en havenstad Oostende heeft door de eeuwen heen ontelbare kunstenaars geïnspireerd, zowel in de literatuur als in de plastische kunsten van allerlei stijlen en periodes. Zijn natuurlijke rijkdom en zijn historisch patrimonium zuigen mensen aan die op zoek gaan naar confrontatie met schoonheid, erfgoed... en fantasie. Zijn bewoners en bewust 'aangespoelden' stralen van de spiritualiteit... en zijn optimaal communicatief.

In de verbeelding van die biotoop sprokkelde Roland Desnerck uit het collectief geheugen een tachtigtal verhalen en anekdotische gebeurtenissen, die hij éénvormig herschreef

80 Oostendse spookverhalen en Wondervertellingen, Uitgeverij Zorro: (info@zorroboks.be). 320 bladzijden, harde kaft met een omslagillustratie van Félix Labisse, ISBN978 94 61 68034 1, prijs: € 29,95.

of voor het eerst aan het papier toevertrouwd en bundelde in "80 Oostendse spookverhalen en wondervertellingen". Zee, kust en dek zijn de file rouge in die volksliteratuur, die de auteur niet zonder een hoge graad van sociale betrokkenheid vastlegde.

'Spookverhalen en Wondervertellingen', noemt hij ze zelf en als je ze via de linkerbladzijden in het Oostendse dialect (of horen ze daar ook liever het verhevener woord 'streektaal', zoals de Gentenaars?), worden ze er nog méér 'spooky' door. Het decor van elk van de stories wordt er ook méér aperter door en neemt de lezer mee in een fantasmagorische nieuwe werkelijkheid. Daar ontpopt zich de boeiende verteller weer, die Desnerck ook is. Nachtafellerliteratuur, voor als het halve slaappilletje (dat pas na een kwartier effect resorteert) binnensgespoeld is. Goed voor tachtig surrealistische nachten, ver weg van de dagdagelijkse realiteit.

Heksen, zeeduivels, dwergen passeren de revue en prikkelen door het boek heen, de verbeelding van wie er zich wil laten in op gaan. Reminiscenties aan Jean Ray/John Flanders/Raymond De Cremer zijn nooit weg. De auteur wekt wegstervende gevoelens weer op: huivering... angst voor het niet meteen grijpbare... nieuwgierigheid naar het mogelijkécht gebeurde. Door dat alles wordt "80 Oostendse spookverhalen en wondervertellingen" een onmisbaar en tevens uniek boek in de fantastische (streek)literatuur.

Freek Neiryndck

VJV-pin

Na vele 'pinloze' jaren beschikt onze vereniging opnieuw over een VJV-pin.

De nieuwe VJV-pin werd ontworpen en gerealiseerd op basis van het nieuwe logo. Alle leden ontvangen deze pin bij dit nummer van De Nieuwe Tydinghe.

Wij verzoeken onze leden uitdrukkelijk om deze pin op zichtbare wijze te dragen bij de uitvoering van hun journalistieke activiteiten.

Een nieuwe domeinnaam

Om de Vlaamse identiteit van onze vereniging nog te versterken en om verwarring met andere (journalisten-) verenigingen te vermijden, neemt de Vlaamse Journalisten Vereniging vzw (VJV vzw) een nieuwe domeinnaam in gebruik:

<http://www.vjv.vlaanderen>

Uiteraard blijft de bestaande domeinnaam www.vjv.info en het daaraan gekoppelde e-mailadres info@vjv.info tot nader order geldig.

Verzamelde gedichten

Na de afsluiting van zijn professionele carrière kondigde ons kersvers erelid Raoul Maria de Puydt vorig jaar aan dat hij zich volledig zou storten op de creatie van zijn literaire ontboezemingen.

Geen ijdele woorden of beloften, want zopas verscheen zijn nieuwste dichtbundel 'Verzamelde gedichten'. Een bundel boordevol liefdesgedichten die gekenmerkt worden door hun heftig karakter die soms speels, dan weer overweldigend zijn. Typisch is het gebruik van zijn krachtige visuele, lichamelijke beeldtaal.

Daarnaast geven een aantal van zijn gedichten ook uiting aan zijn maatschappelijke bewogenheid, aan de greep hiervan op onze huidige samenleving en op het individu.

Dit gevarieerde dichtbundel schenkt eveneens aandacht aan andere thema's waaronder de dood die als een schaduw boven het geluk hangt en aan een weemoedig verlangen naar een onbereikbaar paradijs.

**VERZAMELDE
GEDICHTEN, Raoul
Maria de Puydt, Raoul
Maria de Puydtfonds
vzw, 2014, paperback,
198 pagina's, ISBN 978 90 81 39425 3,
prijs: € 25,- (te bestellen via
www.raoulmariadepuydtfonds.be).**

cursiefje

Nieuwe wijn uit oude zakken

Mijn kleinkinderen lazen hun nieuwjaarsbrief voor met als voornaamste wensen veel geluk en gezondheid voor opa en een "lang zal hij leven", de ondertoon was duidelijk "wie geeft is mijne vriend".

Het was 1950, ik kreeg voor mijne nieuwjaar, en de pas gelezen en niet zelf geschreven nieuwjaarsbrief, het ongelofelijke bedrag van 1000 ballen. Mijn bompa was kassier in de Generale op de Kouter, achter zijn uren naaide hij broeken, kwestie om een toen nog sterke frank bij te klussen. Als ik bij bompa en meter ging slapen, als moeder en pa naar een zeldzaam feestje gingen, kreeg ik een Suske en Wiske. Het "Zingende Nijlpaard" was het eerste van Vandersteen en ik zat een ganse avond te wenen omdat ik me alleen voelde. Maar "swoit", nostalgie is voor de "oude zakken" en 2015 is gestart met nieuwe ideeën, verwachtingen, verlangens.

Nieuwjaarsbeloften waren legio en geen normale mens gelooft nog de "praatbarakkers" van de Wetstraat en hun akolieten. De mistletoe of maretak, het magisch groen via druïden gepromoot, is reeds een paar weken

verdroogd en het "huwelijk" van de traditionele partijen is slecht of bijna niet geconsumeerd. Mochten ze dit jaar nog scheiden van "tafel en bed" zou er geen mens zijn verwondering er over uiten. Jan met de Pet zal wel het gelag betalen.

De resultaten zijn magere jaren in het verschiet en zoals men zegt "de boer ploegde voort". De journalist schrijft verder en heeft geen nood aan voer voor zijn of haar pen, de "anderen" maken het nieuws en wij geven verslag. Onze bronnen moeten we niet prijsgeven en in dit stukje vaderland kunnen we nog schrijven wat we denken en willen. Al is 't. Censuur bestaat niet dank zij de grondwet en hun opstellers, maar pas toch op voor muggenzifters, mierenneukers en zelfverklaarde, maar wereldvreemde, wereldverbeteraars. Het "krinklende winklende waterding met zwarte kabotseken aan" van Gezelle zien we niet meer vliegen maar "'t kan verkeeren" schreef Bredero, dus er is nog hoop voor 2015.

Jean Buyle

[Een cursiefje uit de reeks Stroppelingen]